heder og skubbe saa mange Pligter fra sig som muligt, hvis Hensigten var at dokumentere sin Duelighed i Lovtrækkeri og Prokuratorkneb, tror jeg, at Affattelsen af Pagten om Folkenes Forbund vilde give et vidt Spillerum for en saadan Aktivitet. Men naar det tages i Betragtning, hvad Hensigten var med Folkenes Forbund, tror jeg, vi maa komme til en anden Fortolkning af Artikel 8. Folkenes Forbunds Pagt er jo malet med en bred Pensel af Angelsachsere og Amerikanere, stort tænkende Mænd, som har tænkt sig, at de Nationer, der meldte sig ind i dette Forbund, vilde komme med den redebonne og loyale Hensigt at afgøre deres internationale Mellemværender paa Grundlag af det, som Englænderne kalder a fair dealing. Jeg tror, at det, der har været tilsigtet med Artikel 8, har været ikke at fastsætte et Minimum eller et Maksimum, men at give hver enkelt lille Stat dens beskikkede Maal under Hensyn til dens geografiske Forhold og dens særlige statspolitiske Forhold. Jeg ved, at denne min Opfattelse ikke deles af flere af de ærede Medlemmer tilhørende det radikale Parti, men naar vi ser paa, hvorledes Lederen af den Kommission, der udarbejdede Pagten til Folkenes Forbund, har udtalt sig, da de nordiske Repræsentanter havde Foretræde i Paris i Februar Maaned i Fjor, tror jeg, at der i disse Udtalelser findes en væsentlig Støtte for, at den Opfattelse, jeg her har hævdet, er den rette. Med den højtærede Formands Tilladelse maa jeg maaske have Lov til at oversætte en Artikel i „Le Temps" for den 25. Marts 1919, som gengiver de danske delegeredes Møde med den Delegation, der havde Udarbejdelsen af Pagten til Folkenes Forbund under Overvejelse paa Fredskonferencen: „Det norske Medlem Wedel-Jarlsberg fremsatte det Ønske, at de smaa Stater skal kunne organisere deres Hære væsentlig med Henblik paa deres eget Forsvar. Lord Robert Cecil forsikrede, at Kommissionen var fuldstændig enig om det Princip, der laa til Grund for dette Ønske, thi Artikel 8 i Forslaget til Pagten forudser, at Rustningerne skal indskrænkes til et Minimum under speciel Hensyntagen til hvert Lands geografiske Situation og dets særlige Forhold. Lord Robert Cecil spurgte de danske delegerede, om de ikke agtede at tage Del i økonomiske Tvangsforholdsregler, og heller ikke at tillade Gennemgang af Tropper, som sendes imod en Stat, der har overtraadt Pagten om Folkenes Forbund, eller om de simpelt hen alene afslog at deltage i militære Forholdsregler. Hr. Munch svarede, at efter hans Formening drejede det sig kun om ikke at deltage i militære Operationer og ligeledes om ikke at tillade Passage af væbnede Styrker gennem Territoriet. Hr. Léon Bourgeois gjorde gældende, at Tilslutningen af Nationernes Liga var i Modstrid med en saadan Opfattelse af Neutraliteten. Hr. Munch paaberaabte sig saa Islands Eksempel, som har erklæret sig permanent neutralt, endskønt dets Neutralitet ikke er blevet anerkendt af de andre Magter." Det forekommer mig, at Danske, naar Talen er om at sikre Rigets Integritet, om at skabe Værn for den nationale Sikkerhed, skulde være varsomme med overfor Udlandet at paaberaabe sig Islands permanente Neutralitet.

Det vilde være interessant at vide, hvilket Standpunkt det ærede Medlem Hr. P. Munch vil gøre gældende, dersom Spørgsmaalet om Artikel 8 — hvad der jo ikke er udelukket — bliver rejst paa Forbundsforsamlingen i Genf. Det ærede Medlem tager jo til Genf, paa den ene Side som den betroede Repræsentant for Venstres Regering og paa den anden Side som den betroede Repræsentant for den samlede Opposition mod den samme Regering. Det vilde da være interessant at vide, hvilket Standpunkt det ærede Medlem Hr. P. Munch agter at gøre gældende paa Kongressen i Genf. Jeg har af Forhandlingerne i Stockholm set, at det ærede Medlem har paaberaabt sig Svejts' Neutralitet som Argument for det ærede Medlems Standpunkt i Spørgsmaalet om Danmarks militær-politiske Stilling. Det er mig bekendt, at det svejtsiske Forbundsraad i Februar 1919 til Fredskonferencen i Paris indsendte et Memorandum om sin permanente Neutralitet, om den Særstilling, det ønskede at opnaa, skønt det samtidig ønskede at blive Medlem af Nationernes Forbund. I dette Memorandum redegør det svejtsiske Forbundsraad dels for Landets geografiske Stilling og dels for dets særlige Forhold. Med Hensyn til den geografiske Stilling paaberaaber Raadet sig, at Landet Svejts ligger som en Bastion i Alperne, som Vogter af Adgangen over Alperne, og med Hensyn til Landets særlige Forhold gør det gældende, at Neutraliteten har været en ældgammel historisk Tradition for den svejtsiske Republik, er gaaet ind i det svejtsiske Folkeliv og er Betingelsen for det gode Samarbejde mellem de forskellige Nationaliteter, hvoraf det svejtsiske Forbund bestaar. Den italienske Befolkning i Svejts har i Ryggen mod Syd Stormagten Italien, den franske Befolkning har i Ryggen mod Vest Frankrig, den tyske har i Ryggen